

ENGLISH LEXICAL
AND SEMANTIC LOANS
IN INFORMAL SPOKEN POLISH

NR 2951

Marcin Zabawa

ENGLISH LEXICAL
AND SEMANTIC LOANS
IN INFORMAL SPOKEN POLISH

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

Katowice 2012

Editor of the Series: Językoznawstwo Neofilologiczne
Maria Wysocka

Referee
Elżbieta Mańczak-Wohlfeld

After this edition is out of print, the book will be available online
Śląska Biblioteka Cyfrowa
www.sbc.org.pl

Executive Editor: Krystian Wojcieszuk

Cover Design: Paulina Dubiel

Technical Editor: Małgorzata Pleśniar

Proofreader: Danuta Stencel

Computer-generated forms: Edward Wilk

Copyright © 2012 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
All rights reserved

ISSN 0208-6336
ISBN 978-83-226-2036-6

Published by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

First impression. Printed sheets: 13.5. Publishing sheets: 18.5.
Paper: Ecco Book 60 g/m², vol. 1.6 Price: 24 zł (+ VAT)

Printing and binding: PPHU TOTEM s.c.
M. Rejnowski, J. Zamiara
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław

CONTENTS

ACKNOWLEDGEMENTS	9
INTRODUCTION	11
Chapter 1	
SPOKEN LANGUAGE AS A LINGUISTIC PHENOMENON	15
1.1 Introduction	15
1.2 The primacy of speech over writing and vice versa	15
1.3 Differences between speech and writing	18
1.3.1 Introductory remarks	18
1.3.2 List of the differences	20
1.4 Research done in the field of spoken Polish	23
Chapter 2	
THEORETICAL ASPECTS OF THE CONCEPT AND THE PROCESS OF BORROWING	26
2.1 Introduction	26
2.2 The definition of borrowing	26
2.3 Types of loans	29
2.3.1 Introductory comments	29
2.3.2 Lexical and semantic loans	32
2.3.3 Other types of loans	37
2.3.4 Concluding comments	37
2.4 Conditions and motives for borrowing	38
Chapter 3	
THE LINGUISTIC OUTCOME OF ENGLISH-POLISH CONTACT	42
3.1 Introduction	42
3.2 Lexical loans	44
3.3 Semantic loans	47
3.4 Other types of borrowings	48
3.5 Research done in the field of English influence upon Polish	49

3.5.1 Introduction	49
3.5.2 Lexical loans	49
3.5.3 Semantic loans	52
3.5.4 Final remarks	52
Chapter 4	
THE DESCRIPTION OF THE CORPUS	54
4.1 Introduction	54
4.2 General information about corpus studies	54
4.3 Problems connected with spoken language corpora	58
4.4 The corpus used in the study	58
4.4.1 Introductory remarks	58
4.4.2 The informants	59
4.4.3 The recordings	61
4.4.4 The type of language used	63
4.4.5 The transcription and the use of fonts	65
Chapter 5	
LEXICAL LOANS FOUND IN THE CORPUS	69
5.1 Introduction	69
5.2 Description of the lexical loans found in the corpus	69
5.3 Statistical analysis	77
Chapter 6	
SEMANTIC LOANS FOUND IN THE CORPUS	93
6.1 Introduction	93
6.2 General description of the semantic loans found in the corpus	96
6.3 The process of introducing semantic loans into spoken informal Polish (a hypothesis)	99
6.4 The analysis of the semantic loans found in the corpus.	106
6.4.1 Introduction	106
6.4.2 <i>Absolutnie</i>	106
6.4.3 <i>Adres, adresat</i>	108
6.4.4 <i>Album</i>	110
6.4.5 <i>Cyfrowy</i>	110
6.4.6 <i>Dinozaur</i>	113
6.4.7 <i>Dokładnie</i>	114
6.4.8 <i>Globalny</i>	118
6.4.9 <i>Ikona</i>	119
6.4.10 <i>Inteligentny</i>	119
6.4.11 <i>Karta</i>	120
6.4.12 <i>Kasa</i>	121
6.4.13 <i>Klawiatura</i>	123
6.4.14 <i>Konsola, konsolowy</i>	125
6.4.15 <i>Konto</i>	126

6.4.16	<i>List</i>	127
6.4.17	<i>Ładować</i>	128
6.4.18	<i>Obrazek</i>	129
6.4.19	<i>Opcja</i>	130
6.4.20	<i>Operować</i>	132
6.4.21	<i>Pakiet</i>	133
6.4.22	<i>Partner</i>	134
6.4.23	<i>Piractwo, piracki, pirat</i>	135
6.4.24	<i>Poczta</i>	138
6.4.25	<i>Profesjonalnie</i>	140
6.4.26	<i>Promocja</i>	141
6.4.27	<i>Rozpakować</i>	142
6.4.28	<i>Sieć</i>	143
6.4.29	<i>Słownik</i>	144
6.4.30	<i>Strona</i>	146
6.4.31	<i>Super</i>	150
6.4.32	<i>Test</i>	152
6.4.33	<i>Transfer</i>	154
6.4.34	<i>Wczytać, wczytywać</i>	155
6.4.35	<i>Wejść, wchodzić</i>	155
6.4.36	<i>Wirus</i>	158
6.4.37	<i>Wyjść, wychodzić</i>	159
6.4.38	<i>Zainstalować, zainstalowany, instalacja</i>	160
6.4.39	<i>Zawiesić</i>	162
6.4.40	Other semantic neologisms	163
6.5	Statistical analysis	166
Chapter 7		
	CONCLUSIONS	177
7.1	Introduction	177
7.2	Lexical loans found in the corpus	177
7.3	Semantic loans found in the corpus	180
7.4	Final comments	181
	APPENDICES	185
	BIBLIOGRAPHY	199
	Streszczenie	215
	Zusammenfassung	216

ACKNOWLEDGEMENTS

I would like to express my deep gratitude to Professor Janusz Arabski, who was the first person to bring the topic of English influence upon Polish to my attention and advised me to write a doctoral dissertation. Moreover, I would like to thank him for his lively interest in my work, his invaluable aid and kindness.

I would like to thank the referees of my doctoral dissertation, Professors Leszek Berezowski and Rafał Molencki, for their inspiring comments and suggestions. I would like to express my gratitude to Professor Elżbieta Mańczak-Wohlfeld for her helpful comments on the first version of this book.

I would also like to express my gratitude to my parents, my colleagues and my friends for their support and encouragement.

INTRODUCTION

It is a well-known fact that nowadays English exerts a strong influence on many European languages, including Polish. Naturally, the changes in the Polish language are most readily visible in the area of vocabulary, as a number of words of English origin have entered Polish in recent years. What is more, new meanings are frequently assigned to already existing native Polish words or older borrowings. Furthermore, other spheres, such as syntax, morphology or even phonology are not free from the influence of English, either.

In general, the lexical influence of English upon written Polish, particularly the language of the press, has been researched relatively thoroughly; however, the influence on spoken informal Polish, both lexical and semantic, has attracted much less attention of linguists, as gathering a sufficient amount of spontaneous spoken language is inherently a very difficult and time-consuming process. This tendency still continues, as much attention is devoted to new vocabulary items appearing in written Polish, especially the one used in the mass media. Much less has been written, however, about the newest semantic borrowings. The aim of the present book is therefore to investigate the lexical and semantic influence of English upon Polish on the basis of the corpus, consisting of informal conversations, recorded, transcribed and analysed by the present author. The main focus of the book is on semantic borrowings.

The only previous work of this type known to the present author is the one written by OTWINOWSKA-KASZTELANIC (2000). The present research, however, differs from hers in many respects. Most importantly, the present study does not concentrate on syntax, but instead devotes much more attention to individual loans at the level of words; the majority of them are presented in the context and their meaning and use is discussed in detail. In other words, the loans, especially semantic ones, are discussed not only globally, but individually as well; statistical analyses have also been performed. Moreover,

the author has also aimed at investigating the mechanisms of the emergence of semantic loans in Polish. In addition, the present work concentrates not only on the general informal variety of Polish, but on the Silesian dialect as well.

The book consists of seven chapters and five appendices. The first four chapters have theoretical and introductory character, whereas the next two (fifth and sixth) form the essential part of the book.

Chapter 1 concentrates on some theoretical points concerning the notion of spoken language: the theories of the primacy of speech over writing and vice versa and the differences between the two modes. The final section of the chapter is devoted to the research done in the field of spoken Polish.

Chapter 2 focuses on theoretical aspects of the process of borrowing. The chapter aims at defining the notion of 'borrowing', as it is perceived differently by various linguists. Moreover, the chapter includes the description of the two types of loans (lexical and semantic) as well as the discussion concerning the conditions and motives for borrowing.

Chapter 3 concentrates on the contact between English and Polish. The main part of the chapter focuses on the linguistic outcome of the contact in question. In other words, concrete examples of lexical and semantic borrowings, including less known ones, are given and briefly discussed. Moreover, various other tendencies, i.e. not typical borrowings, which have probably been taken over from English, are mentioned. The final section is devoted to the research done in the field of English influence upon Polish. The aim of the section is not only to present a list of the literature on the subject, but also to highlight the areas which still require further investigation.

The aim of Chapter 4 is to describe the corpus of informal spoken Polish upon which the study is based. The first part gives some general, introductory information on corpus studies and then focuses on various problems connected with spoken language corpora, for example the process of designing such a corpus and gathering of the material. The difficulty and protracted nature of the process is stressed. What is more, many other specific problems arise when the aim of the research is to count and analyse borrowings used in such a corpus, the most important of which are also described in the section. The further part of the chapter is devoted to the description of the corpus used in the study. Various aspects, such as the individual recordings (particularly the setting and the topics), the informants (including their age, sex, education, occupation and knowledge of English) and the conventions used in the transcription are discussed, among other things. Moreover, as some of the informants used — to a lesser or greater extent — the Silesian dialect, some information on its most important features is given.

Chapter 5 concentrates on the lexical loans found in the corpus. The first section focuses on the methodological problems connected with such spheres as

differentiating between English borrowings and borrowings of other origin or distinguishing between borrowings and instances of single-word code switching. The main part of the chapter concentrates on the description of the loanwords found in the corpus. The final section is devoted to statistical analysis of the loanwords.

Chapter 6, the longest and most important, focuses on the semantic borrowings found in the corpus. The first part of the chapter is concerned with the general description of the semantic loans in question as well as with a brief description of the methodological problems. The further part of the chapter aims at explaining the process of introducing semantic loans into spoken Polish by using ARABSKI'S theory of primary counterparts. The main part of the chapter focuses on detailed description of the semantic loans found in the corpus. The final section is devoted to statistical analysis of these semantic borrowings.

Chapter 7 focuses on the conclusions of the study.

Marcin Zabawa

Anglicyzmy leksykalne i semantyczne we współczesnej potocznej polszczyźnie mówionej

Streszczenie

Celem niniejszej monografii jest opisanie najnowszych anglicyzmów leksykalnych i semantycznych występujących we współczesnej potocznej polszczyźnie mówionej. Podstawą badań jest korpus złożony z 20 rozmów codziennych, nagranych, przetranskrybowanych i przeanalizowanych przez autora pracy. Korpus składa się z ponad 60 000 słów. Autor zdecydował się na badanie zapożyczeń w języku mówionym, jako że wyrazy obce w języku pisanim (zwłaszcza prasowym) zostały dość dobrze opisane, niewiele jest natomiast prac poświęconym zapożyczeniom — zwłaszcza semantycznym — w języku mówionym. Opisano zarówno poszczególne zapożyczenia (ich znaczenie, wymowę, kolokacje oraz kontekst, w jakim pojawiły się w korpusie), jak i scharakteryzowano je jako zjawisko globalne, czyli dokonano podziału zapożyczeń według rozmaitych kryteriów, na przykład według części mowy, częstotliwości ich występowania w korpusie czy też okresu, w którym trafiły do polszczyzny. Autor podjął również próbę ustalenia, w jakim stopniu pojawianie się zapożyczeń w języku mówionym jest zależne od tematu rozmowy i idiolektu rozmówców. Badania zilustrowano licznymi tabelami statystycznymi obrazującymi różne aspekty ilościowe i jakościowe znalezionych w korpusie zapożyczeń leksykalnych i semantycznych.

W monografii opisano również różnorakie problemy metodologiczne, jakie stwarzało badanie zapożyczeń w języku mówionym. Autor zaproponował ponadto własną hipotezę na temat sposobów wprowadzania i rozprzestrzeniania się zapożyczeń semantycznych w polszczyźnie. Hipoteza ta związana jest z koncepcją „odpowiedników prymarnych”, stosowaną dotychczas w badaniach nad przyswajaniem i uczeniem się języków obcych.

Wiele z opisanych w niniejszej pracy zapożyczeń leksykalnych i semantycznych nie zostało dotychczas opisanych w literaturze przedmiotu ani zarejestrowanych w słownikach języka polskiego czy wyrazów obcych. Takim zapożyczeniom poświęcono szczególną uwagę. Jednym z wniosków zawartych w pracy jest stwierdzenie, że o ile liczba zapożyczeń leksykalnych w języku mówionym w ostatnich latach nie wzrasta (co przeczy odczuciu większości Polaków), o tyle znacząco wzrosła liczba typów zapożyczeń semantycznych.

Marcin Zabawa

Lexikalische und semantische Anglizismen im heutigen gesprochenen umgangssprachlichen Polnischen

Z u s a m m e n f a s s u n g

Das Ziel der vorliegenden Monografie ist, die neuesten lexikalischen und semantischen Anglizismen, die heutzutage im umgangssprachlichen gesprochenen Polnischen auftreten, zu beschreiben. Die Forschungsgrundlage ist ein Korpus von 20 täglichen Gesprächen, die von dem Verfasser aufgenommen, transkribiert und analysiert wurden. Der Korpus besteht aus über 60 000 Wörtern. Der Verfasser hat sich entschieden, die in gesprochener Sprache vorkommenden Lehnwörter zu untersuchen, denn die in geschriebener Sprache (besonders Zeitungssprache) auftretenden Fremdwörter sind schon ganz gut beschrieben worden; den gesprochenen Lehnwörtern dagegen wurden bisher nur wenige Abhandlungen gewidmet. Die einzelnen Entlehnungen (deren Bedeutung, Aussprache, Kollokationen und Kontext in dem Korpus) wurden hier untersucht und als ein allgemeines Phänomen beschrieben: der Verfasser teilte die Lehnwörter zwar nach verschiedenen Kriterien ein, z.B.: nach deren Häufigkeit im Korpus oder nach dem Zeitraum, in dem sie im Polnischen auftraten. Er bemühte sich auch festzustellen, inwieweit die in gesprochener Sprache erschienenen Entlehnungen vom Gesprächsthema und vom Idiolekt der Gesprächspartner abhängig sind. Die Untersuchungen wurden mit zahlreichen statistischen Tabellen bebildert, die verschiedene quantitative und qualitative Aspekte von den im Korpus entdeckten lexikalischen und semantischen Lehnwörtern veranschaulichen sollten.

In vorliegender Monografie wurden auch verschiedenerlei methodologische Probleme mit Erforschung der Lehnwörter in gesprochener Sprache geschildert. Der Verfasser stellte darüber hinaus eigene Hypothese auf, auf welche Art und Weise semantische Entlehnungen in der polnischen Sprache eingeführt und verbreitet werden. Diese Hypothese ist mit dem Konzept von „primären Äquivalenten“ verbunden, das bis jetzt in den Forschungen über Erwerb und Erlernung von Fremdsprachen angewandt war.

Viele von den in vorliegender Monografie untersuchten lexikalischen und semantischen Lehnwörtern sind bisher weder in der Fachliteratur beschrieben, noch in den Wörterbüchern der Polnischen Sprache und Fremdwörterbüchern registriert worden. Den Lehnwörtern wurde hier besondere Aufmerksamkeit geschenkt. Der Verfasser ist u.a. zum folgenden Schluss gekommen: obwohl die Anzahl der lexikalischen Entlehnungen in der gesprochenen Sprache in der letzten Zeit nicht steigt (was im Gegensatz zum Gefühl der meisten Polen steht), ist die Artenzahl von semantischen Entlehnungen bedeutsam gewachsen.